

Redon Pianokwartet

Kamermuziek van Mozart and Chausson

Uitvoerenden

Pieter van Loenen	viool
Dana Zemtsov	altviool
Laura van der Heijden	cello
Alexander Ullman	piano

Programma

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)

Pianokwartet nr. 2 in Es, KV493 (1786)

Allegro

Larghetto

Allegretto

Ernest Chausson (1855-1899)

Pianokwartet in A opus 30 (1897)

Animé

Très calme

Simple et sans hâte

Animé

Programmatoelichting

Franz Anton Hoffmeister, de Weense uitgever, had de drukplaten van de altvioolpartij, de cello en de piano al laten maken toen hij begon te twifelen. Zou hij **Mozarts Tweede pianokwartet in Es** wel op de markt brengen? Het eerste, dat hij een half jaar eerder al had uitgegeven, was niet in de smaak gevallen. Men vond het te moeilijk. En nu hij er zelf nog eens een kritische blik op wierp, begreep hij de mensen wel. Alleen zo'n altvioolpartij al. De altist kon niet prettig nonchalant musiceren, zijn partijtje meespelen terwijl de pianist het zware werk opknapte zoals het hoorde: hij kreeg zowaar virtuoze passages voor zijn kiezen. Leuke passages, het moest gezegd, zoals aan het eind van de expositie waar hij er eventjes een citaat uit Mozarts succesopera *Le Nozze di Figaro* tussendoor gooide die een half jaar daarvoor in première was gegaan.

Allemaal bijzonder aardig maar dit was geen 'Klavier plus begeleiding'-muziek. Wist Mozart zich dan niet meer aan de smaak van zijn tijd aan te passen? En waarom moest hij ook nog eens ingewikkeld doen met allerlei contrapuntische permutaties en daarmee zelfs de meest muziekminnende burger afschrikken?

Hoffmeister nam een vel briefpapier en besloot zijn auteur nog één kans te geven: 'Schrijf populairder, anders kan ik niets meer van u drukken en betalen.' Het antwoord was echter: 'Nou, dan verdien ik maar niets meer en zal de duivel me halen'. En toen was het mooi geweest. Even goede vrienden, dacht Hoffmeister, hij betaalde Mozart netjes het voorschot voor het stuk maar gaf het niet uit en verbrak bovendien het contract waarin stond dat Mozart nog een derde kwartet zou leveren.

Intussen zat Hoffmeister er toch een beetje naast. Niet veel later bleek namelijk het publiek voor Mozarts pianokwartetten – het tweede had Mozart bij het uitgevershuis van concurrent Artaria ondergebracht – heel wat groter dan hij had verwacht. Spoedig verschenen er herdrukken in Engeland, waarna de stukken in heel Europa werden gespeeld. Het is trouwens net alsof Mozart toen hij het Tweede pianokwartet Es componeerde er soms al een licht vermoeden van had hoe Hoffmeister er op zou reageren. Het is toch iets lichter van toets dan het eerste. Dat wil zeggen, de duistere kanten zijn wat weggemoffeld, steken eigenlijk alleen in het *Larghetto* in de romantische toonsoort As groot onverbeterlijk de kop op.

Één van Mozarts camouflagetrucs was het inlassen van elementen die aan het extraverte van een soloconcert herinneren. In het Rondo bijvoorbeeld intoneert de piano ergens een briljant uitgesponnen triller die je als een soort substituut-solocadens kunt beschouwen. Dit pianokwartet is concertmuziek die zich nog juist binnen de grenzen van de kamermuziek beweegt.

Er hing een Manet: Marine, temps calme. Er hingen twee Renoirs: Le chapeau de paille en Tête de fillette. Er hingen zelfs negen stukken van Degas, waarbij er eentje, Portrait de l'homme, bij een veiling 107.000 francs zou opbrengen. En er hingen Corots, Delacroix's, Gauguins... Waar precies? Aan de Boulevard de Courcelles in Parijs, in het 'Maison de Luzancy'. Het was geen museum maar gewoon de zeer gerieflijke woning van een vermogend, ontwikkeld en kunstminnend man: zijn naam was Ernest Chausson.

Componist en daarnaast kunstverzamelaar. Bemiddeld door de erfenis van zijn vader die tweede helft 19e eeuw de grote boulevards van Parijs had aangelegd. Chausson, artistiek begaafd, studeerde eerst rechten. Hij promoveerde en werkte enige tijd als advocaat aan het Court d'Appel. Hij besloot toen anders, probeerde het met schrijven en schilderen, waarop het toch componeren werd bij Jules Massenet en César Franck. Hij werd er zo één uit de 'bande à Franck', een kring van toegewijde leerlingen die hun geniale leermeester bewonderden en in hun werk navolgden.

Waarna Chausson de advocatuur definitief liet vallen en fulltime componist werd. Hij hield een salon voor al wat in die dagen in Parijs literair, artistiek of muzikaal iets te betekenen had. Bij concerten leverde Chausson soms zelf ook een bijdrage.

Zijn *Pianokwartet opus 30* schreef hij tussen juli en september 1897, hij was toen 42. Hij droeg het op aan de pianist Auguste Pierret, die nog vrij onlangs op het laatste moment was ingevallen bij een uitvoering van Chaussons *Concert voor viool, piano en strijkkwartet*. De première van het pianokwartet was bij de Société Nationale de Musique, die hij, Saint-Saëns en enkele anderen in 1871 in het leven hadden geroepen ter bevordering van de Franse instrumentale muziek. Het stuk was meteen een succes, en *Le Guide Musical* noemde Chausson 'een ingenieus uitvinder van nieuwe klanken.'

Het **Redon Pianokwartet** bestaat uit Pieter van Loenen (viool), Dana Zemtsov (altviool), Laura van der Heijden (cello) en Alexander Ullman (piano). Alle vier wonnen ze prijzen op gerenommeerde concoursen en zijn ze tevens bekend als solisten. In 2021 bundelden ze hun krachten waarna ze met aanstekelijke toewijding en enthousiasme kamermuziek vertolkten. Ondanks dat het Redon Pianokwartet nog maar kort bestaat, hebben ze al een indrukwekkende staat van dienst. Ze vulden een volledige uitzending van het Avondconcert op NPO Radio 4. De passie en toewijding van deze jonge musici beloven een veelbelovende toekomst voor het Redon Pianokwartet.

Binnenkort in Muziekgebouw Eindhoven

Di 11 mrt	Maria João Pires & Ignasi Cambra	Meesterpianisten spelen Mozart en Schubert
Do 27 mrt	Pavel Haas Quartet & Boris Gilburg	Kamermuziek van Dvořák en Brahms
Zo 13 apr	Kevin Chen	Winnaar Rubinstein Competition schittert in Chopin & Liszt

Zullen we Vrienden worden?

M·Friends draagt bij aan het voortbestaan van onze mooie concertzaal en ondersteunt de realisatie van bijzondere projecten. Voor een paar tientjes per jaar ben je al Vriend en natuurlijk krijg je daar ook iets voor terug! Scan de QR-code, lees meer over de voordelen en meld je aan.

